

بررسی

ماهیت فقهی و حقوقی

تروریسم

www.ketab.ir

محمدعلی ابراهیمزاده ملایی - فاطمه محمدی

سرشناسه : ابراهیمزاده ملایی، محمدعلی، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور : بررسی ماهیت فقهی و حقوقی تروریسم/ محمد علی ابراهیم زاده ملایی.
مشخصات نشر : آمل: وارثوا، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری : ۱۸۸ ص.
شابک : 978-600-7662-07-6
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : تروریسم
موضوع : تروریسم -- قوانین و مقررات
موضوع : تروریسم -- جنبه‌های مذهبی - اسلام
رده بندی کنگره : ۱۳۹۳۶۴۳۱۱۷۷ ب۴ الف۲/
رده بندی دیویی : ۶۲۵/۳۰۳
شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۱۰۹۴۵

بررسی ماهیت فقهی و حقوقی تروریسم

مؤلفان: محمدعلی ابراهیم زاده ملایی / فاطمه محمدی

صفحه آرایبی: مریم احمدی

طراح جلد: محمدرضا پهلوان

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳

چاپ و صحافی: آمل / سیرنگ

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ

انتشارات وارث وا

نشانی: آمل/ خ نور / دهتری اول/ ک خطیبی / طبقه فوقانی پاساژ نانی

vareshva28@yahoo.com آدرس الکترونیکی:

۰۱۱۴۴۲۶۸۷۰۹ - ۰۹۱۱ ۱۲۷ ۶۶۱۰ - دورنگار: ۰۱۱۴۴۲۶۸۷۰۹

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	مقدمه / ۹
	مفهوم ترور و تروریسم / ۱۱
	سوابق ترور / ۲۰
	بسترهای تداوم تروریسم / ۲۱
	بررسی خاستگاه تروریسم / ۲۳
	تجارت جنگ‌افزار و گسترش تروریسم پست مدرن / ۲۵
	شیوه های تروریستی / ۲۸
	گونه شناسی تروریسم / ۲۹
	استراتژی اتحادیه اروپا در خصوص تروریسم / ۳۶
	سیاست‌های امنیتی اتحادیه اروپا در برخورد با تروریسم / ۳۷
	ابزارهای مقابله / ۴۰
	تفاوت میان تروریسم و مبارزات آزادی بخش / ۴۳
	تعریف مبارزات رهایی‌بخش / ۴۳
	مبارزات آزادی‌بخش در حقوق بین‌الملل / ۴۴
	وجوه تمایز نهضت‌های رهایی‌بخش ملی و تروریسم بین‌المللی / ۴۵
	تمایز بین نهضت‌های رهایی‌بخش و تروریسم بین‌الملل در اسناد بین‌المللی / ۵۲
	حق تعیین سرنوشت / ۵۳
	جامعه بین‌المللی و شناسایی نهضت‌های رهایی‌بخش / ۵۵
	بررسی حقوق و تکالیف نهضت‌های رهایی‌بخش / ۵۵
	اسلام و مبارزات رهایی‌بخش / ۵۶

انواع جهاد / ۵۷

اهداف جهاد در اسلام / ۵۸

حق تعیین سرنوشت در مقابله با سلطه خارجی / ۶۰

دیدگاه اسلام و غرب در مبارزات آزادی بخش و حق تعیین سرنوشت / ۶۱

تروریسم از دیدگاه فقه و حقوق اسلام / ۶۴

مفهوم «ترور» در فقه و حقوق اسلامی / ۷۱

دیدگاه اسلام درباره تروریسم / ۷۶

دعوت اسلام به صلح و امنیت / ۷۶

اقدامات اسلام در مبارزه با تروریسم / ۷۸

محاربه و رابطه آن با تروریسم / ۷۹

عناصر محاربه در فقه / ۷۹

مبارزه با محاربه / ۸۲

فتک و رابطه آن با تروریسم / ۸۶

اغتيال و غیله و رابطه آن با تروریسم / ۹۲

غدر و رابطه آن با تروریسم / ۹۳

بغی و رابطه آن با تروریسم / ۹۸

تروریسم در قرآن / ۱۰۱

سیره پیامبر صلی الله علیه وآله / ۱۰۷

سیره ائمه اطهار علیهم / ۱۰۹

اسلام و نمونه‌هایی از نفی / ۱۱۱

دفاع مشروع، ترور و عملیات شهادت طلبانه در مذهب شیعه / ۱۱۴

مذهب شیعه معاصر چه تئینی از ماهیت دفاع مشروع، ترور و ... دارد؟ / ۱۱۴

شرایط دفاع / ۱۲۰

جهاد دفاعی / ۱۲۰

وجوب و تحریم جهاد دفاعی / ۱۲۰

تحریم ترور / ۱۲۱

تحریم غدر و عهدشکنی / ۱۲۳

معاهدات بین المللی / ۱۲۵

حدود دفاع استشهادی / ۱۲۷

- تروریسم در کلام فقها / ۱۳۲
- ترور از دیدگاه امام خمینی (ره) / ۱۳۴
- تروریسم از دیدگاه حقوقی / ۱۳۵
- مفهوم حقوقی تروریسم / ۱۳۸
- عنصر قانونی جرم تروریسم در حقوق بین‌الملل / ۱۳۹
- اجزای تشکیل دهنده عنصر مادی / ۱۴۰
- تروریسم در حقوق داخلی / ۱۴۲
- مفهوم مهدورالدم / ۱۴۶
- مصادیق مهدورالدم / ۱۴۷
- کنوانسیون بین‌المللی منع حمایت از تروریسم / ۱۵۰
- تجزیه و تحلیل / ۱۶۹
- بحث و تفسیر / ۱۷۴
- نتیجه‌گیری و جمع‌بندی / ۱۷۸
- منابع / ۱۸۳

مقدمه

«تروریسم» یکی از مهم‌ترین مباحثی است که اکنون در میان سیاست‌گزاران سیاسی از آن زیاد سخن به میان آورده می‌شود و به دلیل اهمیت چنین موضوعی، در صحنه بین‌المللی و در راس آن سازمان ملل متحد کنوانسیون‌ها، پروتکل‌ها، قطعنامه‌ها و اعلامیه‌ها و بیانیه‌ها و همچنین آثار مکتوب و غیر مکتوبی در قالب‌های گوناگون تدوین و تصویب و ارائه گردیده است، تا حافظ صلح و امنیت بین‌المللی شود. اما این پدیده که از معضلات روز جامعه جهانی و از مباحث مهم حقوق بین‌الملل است. در تعریف آن اتفاق نظری وجود ندارد. امنیت از نیازهای اولیه زندگی اجتماعی و برخورداری از آن از آرمان‌های دیرین بشری است. کابوس وحشتناک ترس ناشی از تجاوز، ظلم و تهدید و ارباب همواره عامل ناگواری، رکود و نومیدی انسان در زندگی جمعی بوده، رهایی از این کابوس و احساس امنیت در برابر عواملی که آرامش زندگی و حقوق فرد و جامعه را به مخاطره می‌افکند و زندگی و آزادی و آسایش انسان را مورد تهدید قرار می‌دهد هم وظیفه نخستین و غیر قابل انکار همه حکومت‌ها، خواه دینی و خواه سکولار است و هم نیازمند تلاش جمعی همه ملت‌ها، بلکه یکایک این‌ای بشر است. زیرا امنیت حالتی نیست که با فعالیت فردی و یا یک جانبه تحقق پذیرد، بلکه در این راه تشریک مساعی افراد و مشارکت همگانی در تامین امنیت جهانی اجتناب ناپذیر است. اما متأسفانه بعد از حوادث ۱۱ سپتامبر موج حملات علیه اسلام و آموزه‌های آن در غرب شکل گرفته و این تهاجم گسترده غرب علیه اسلام که دین صلح ورافت است به گونه‌ای می‌باشد که بر کمتر کسی پنهان مانده، به بهانه مبارزه با تروریسم آموزه‌ها و احکام متعالی اسلام مورد هجمه شدید غربیان قرار گرفته و اسلام به

عنوان یک دین تروریست و تروریسم پرور معرفی گردیده است که در صدد تثبیت حاکمیت خود به هر هزینه ای هستند. غافل از آنکه اسلام از همان زمان که پا به عرصه وجود گذاشت مبارزه با تروریسم را در برنامه خود گنجانده و در آن زمان که خشونت حرف اول جهان را می‌زد اسلام ارزشی والا برای جان، مال و آبروی انسان‌ها قائل بود. از دیگر سو هم اینک جامعه بین‌المللی با بحران تعریف تروریسم مواجه است. و حتی مذاکرات متعدد سازمان ملل برای ارائه تعریف مشترک کشورها از تروریسم به جایی نرسیده، همین امر زمینه را برای سوءاستفاده کشورهای قدرت طلب فراهم ساخته است، تا براساس تعریف خود از تروریسم منافع ملی کشور خود را دنبال کنند و به جنگ با دشمنان خود مبادرت ورزند.

از این رو جا دارد برای تبیین دیدگاه اسلام در مورد تروریسم ابتدا به تعاریف موجود در زمینه این واژه اشاره شود و مشکلات موجود در این قسمت تحلیل گردد، به دلیل اینکه این واژه ریشه در ادبیات غرب دارد. باید این واژه را از دیدگاه غرب نیز توجه کرد و تعاریف و مصادیق تروریسم را از نظر آنها تبیین نمود. آنگاه نظر اسلام در این زمینه مورد توجه قرار گیرد و با عنایت به نقاط مشترک تعاریف موجود از تروریسم مصادیقی از جنبه‌های ضد تروریستی احکام اسلام منقح گردد.

تلاش این تحقیق در جهت اثبات این مسئله است، که اسلام نه تنها دین تروریستی نیست بلکه برای مبارزه با آن در فقه و حقوق راهکاری اساسی وجود دارد و از نگاه اسلام کلیه عوامل تهدید کننده امنیت، مصادیق منکر یعنی زشتی و پلیدی هستند و مقابله با آنها مصادیق نهی از منکر و زمینه تحقق معروف خواهد بود. براساس احکام متعالی اسلام می‌توان به تعریف جامعی از تروریسم دست یافت که با تعاریف موجود کاملاً متفاوت است و نسبت به آنها برتری کامل دارد و دیدگاه اسلام درباره تروریسم تبیین می‌گردد.